

Ämnesordsprotokoll 2024-02-20

Närvarande: Eva-Karin Annemark, Siska Humlesjö, Viktoria Lundborg

Inledande kommentar:

I syfte att göra Svenska ämnesord (SAO) bättre för ämnesbeskrivningar med hbtqi-tematik har Redaktionen för Svenska ämnesord samarbetat med Queerlit i följande ämnesordsförslag. Förslag på nya SAO-termer är framför allt grundade på indexeringar gjorda i Libris där QLIT-termer har använts för resurser som inte ingår i QLIT-bibliografen, resurser för vilka SAO-termer bör användas.

Det råder dock inte ett ett-till-ett-förhållande mellan termer i QLIT och SAO. Principer för termkonstruktion skiljer sig åt mellan systemen och användning av en QLIT-term genererar därför inte alltid en ny SAO-term. Exempelvis motsvaras QLIT-termen Islam (hbtqi) av de två SAO-termerna Islam; Hbtqi-personer (eller en smalare term).

Fortsätt gärna föreslå nya SAO-termer och/eller ändringar där ni ser att det behövs.

Nya termer:

BDSM

Se-hänvisning från: Bondage och disciplin

Se-hänvisning från: Dominans och underkastelse

Se-hänvisning från: Replekar (BDSM)

Överordnad term: Sexualitet

Underordnad term: Sado-masochism

Källa: RFSL Begreppsordlista. *BDSM*. <https://www.rfsl.se/hbtqi-fakta/begreppsordlista> (hämtad 2023-12-27)

LCSH: Bondage (Sexual behavior)

LCSH: Sexual dominance and submission

BDSM i litteraturen

Överordnad term: BDSM

LCSH: Bondage (Sexual behavior) in literature

LCSH: Sexual dominance and submission in literature

BDSM i massmedia

Överordnad term: BDSM

LCSH: Bondage (Sexual behavior) in mass media

LCSH: Sexual dominance and submission in mass media

Dekadens

Se-hänvisning från: Förfall

Underordnad term: Dekadens (litterär riktning)

Underordnad term: Dekadens i konsten

Underordnad term: Dekadens i litteraturen

Relaterad term: Last (etik)

Relaterad term: Moral

Källa: Nationalencyklopedin. *Dekadens*.

<https://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/l%C3%A5ng/dekadens> (Hämtad 2023-12-27)

LCSH: Degeneration

Kommentar: Dekadens finns som ämnesord i SAB, men har aldrig funnit som eget ämnesord i SAO. Termen Degeneration har istället använts för en del resurser som bör indexeras med term för dekadens. Antagligen för att LCSH har en se-hänvisning från Dekadens till Degeneration. SAO:s term Degeneration kommer från SAB och är tänkt att användas för begreppet degeneration inom begreppet biologi/genetik.

Föräldrar till transbarn

Överordnad term: Föräldrar

Relaterad term: Transbarn

LCSH: Parents of transgender children

Hbtqi-aktivism

Överordnad term: Sociala rörelser

LCSH: LGBT activism

Hbtqi-barer

Se-hänvisning från: Gaybarer

Överordnad term: Barer

LCSH: Gay bars

Hbtqi-familjer

Se-hänvisning från: Homosexuella familjer

Se-hänvisning från: Intersexfamiljer

Se-hänvisning från: Queera familjer

Se-hänvisning från: Regnbågsfamiljer

Överordnad term: Familjer

Överordnad term: Hbtqi-personer

LCSH: Gay people—Family relationships

LCSH: Gay parent families

LCSH: Lesbian-parent families

LCSH: Sexual minorities' families

Ikkebinära ungdomar

Se-hänvisning från: Unga ikkebinära

Överordnad term: Ikkebinära personer

Överordnad term: Ungdomar
LCSH: Gender-nonconforming youth

Intersexpersoner

Se-hänvisning från: Intersexuella
Överordnad term: Hbtqi-personer
Relaterad term: Intersexualism
Källa: RFSL Begreppsordlista. *Intersex*. <https://www.rfsl.se/hbtqi-fakta/begreppsordlista/>
(hämtad 2023-12-27)
LCSH: Intersex people

Män som har sex med män

Överordnad term: Män
Relaterad term: Bisexuella män
Relaterad term: Homosexuella män
Anm.: Används för resurser om män som har sex med män där deras sexuella identitet inte framgår eller är irrelevant för sammanhanget.
LCSH saknas 2023-12-27

Oralsex

Se-hänvisning från: Cunnilingus
Se-hänvisning från: Fellatio
Se-hänvisning från: Munsex
Se-hänvisning från: Oral sexualitet
Överordnad term: Sexualliv
LCSH: Oral sex

Sexuell njutning

Se-hänvisning från: Sexuell lust
Se-hänvisning från: Sexuell upphetsning
Överordnad term: Njutning
Underordnad term: Orgasm
Relaterad term: Sexleksaker
LCSH: Sexual excitement

Omvändelseterapi

Se-hänvisning från: Sexuell omvändelse
Se-hänvisning från: Konversionsterapi
Se-hänvisning från: Sexuell reorientering
Se-hänvisning från: Sexuell omorientering
Överordnad term: Beteendemodifikation
Överordnad term: Pseudovetenskap
Källa: RFSL. *Omvändelseterapi inom frikyrkan*. <https://www.rfsl.se/verksamhet/hat-och-hot/omvandelseterapi-inom-frikyrkan/> (hämtad 2023-12-28)
LCSH: Conversion therapy

Porrkådespelare

Se-hänvisning från: Pornografiska skådespelare

Se-hänvisning från: Porrkådisar

Se-hänvisning från: Porrstjärnor

Överordnad term: Skådespelare

Relaterad term: Pornografisk film

LCSH saknas 2024-01-04

Prostituerade män

Se-hänvisning från: Gigolos

Se-hänvisning från: Manliga prostituerade

Överordnad term: Prostituerade

LCSH: Male prostitutes

Transföräldrar

Se-hänvisning från: Transsexuella föräldrar

Överordnad term: Föräldrar

Överordnad term: Transpersoner

LCSH: Transgender parents

Transbarn

Se-hänvisning från: Transsexuella barn

Överordnad term: Barn

Överordnad term: Transpersoner

LCSH: Transgender children

Transmän

Se-hänvisning från: Transsexuella män

Överordnad term: Män

Överordnad term: Transpersoner

LCSH: Transgender men

Transkvinnor

Överordnad term: Kvinnor

Överordnad term: Transpersoner

LCSH: Transgender women

Unga transpersoner

Se-hänvisning från: Transsexuella ungdomar

Se-hänvisning från: Transungdomar

Överordnad term: Transpersoner

Överordnad term: Ungdomar

LCSH: Transgender youth

Åldersskillnad i relationer

Se-hänvisning från: Åldersskillnad i kärleksrelationer

Se-hänvisning från: Åldersskillnad i sexuella relationer

Överordnad term: Relationer mellan generationer

Anm.: Används för resurser som behandlar sexuella relationer och kärleksrelationer mellan personer från olika generationer.

LCSH: May-December romances

Ändringar:

Adoption (+SAO)

Relaterad term: Familjer

Relaterad term: Föräldraskap

Kommentar: Ta bort Familjehem som ÖT

Degeneration (genetik) (Ändring)

Se-hänvisning från: Degeneration

Anm.: Tidigare Degeneration. Ändrat 2024-02-20.

Erotik (+SAO)

Underordnad term: Erotisk film

Underordnad term: Erotisk fotografi

Underordnad term: Erotisk konst

Underordnad term: Erotiska sånger

LCSH: Erotica

Familjebildning (+SAO)

Relaterad term: Familjer

Relaterad term: Föräldraskap

Familjesociologi (+SAO)

Se-hänvisning från: Familjer--forskning

Se-hänvisning från: Forskning om familjer

Relaterad term: Familjer

Anm.: Används för resurser om forskning av familjen som social institution. För resurser som redovisar forskningens resultat användas termer såsom Familjer; Familjekonflikter; Barnomsorg; etc.

LCSH: Families—Research

Kommentar: Felanvänd term. Bör användas för resurser om disciplinen familjesociologi, men har till stor del använts som klassifikation för ämnen inom området/disciplinen.

Föräldrar till homosexuella (+SAO)

Relaterad term: Homosexuella

LCSH: Parents of gay people

Homofobi (+SAO)

Se-hänvisning från: Intolerans mot homosexuella

Homosexuell frigörelse (+SAO)

Anm. Används framför allt för resurser som behandlar rörelsen för homosexuellas rättigheter i senare hälften av 1900-talet.

Homosexuella (+SAO)

LCSH: Gay people

Homosexuella män (+SAO)

Se-hänvisning från: Bögar

Homosexuella ungdomar (+SAO)

Se-hänvisning: Unga homosexuella

Intersexualism (+SAO)

Se-hänvisning från: Hermafroditism

Se-hänvisning från: Intersextillstånd

Anm.: Tidigare även Hermafroditism. Borttagen 2024-02-20.

Intersexualism i konsten (Ändring)

Se-hänvisning från: Hermafroditism i konsten

Anm.: Tidigare Hermafroditism i konsten. Ändrad 2024-02-20.

LCSH: Intersexuality in art

Intersexualism i litteraturen (Ändring)

Se-hänvisning från: Hermafroditism i litteraturen

Anm.: Tidigare Hermafroditism i litteraturen. Ändrad 2024-02-20.

LCSH: Intersexuality in literature

Könsdysfori (+SAO)

Relaterad term: Kroppsuppfattning

Könspsykologi (+SAO)

Relaterad term: Könsidentitet

LCSH: Men--Psychology

LCSH: Women—Psychology

Lesbiska (Ändring)

Se-hänvisning från: Lesbiska kvinnor

Källa: RFSL Begreppsordlista. *Lesbisk*. <https://www.rfsl.se/hbtqi-fakta/begreppsordlista/> (Hämtad 2023-12-15)

Anm.: Tidigare Lesbiska kvinnor. Ändrad 2024-02-20.

Manlig prostitution (+SAO)

LCSH: Male prostitution

Monogami (+SAO)

Överordnad term: Mänskliga relationer

LCSH: Monogamous relationships
Kommentar: Ta bort LCSH-term Marriage

Polyamori (+SAO)

Se-hänvisning från: Flersamma relationer

Relationer mellan generationer (+SAO)

Se-hänvisning från: Intergenerationella relationer

Samlevnadsproblem (+SAO)

Relaterad term: Mänskliga relationer

Sexleksaker (+SAO)

Se-hänvisning från: Sexaccessoarer

Relaterad term: Sexliv

Relaterad term: Sexindustri

Sexmissbruk (Ändring)

Se-hänvisning från: Sexberoende

Se-hänvisning från: Hypersexualitet

Underordnad term: Nymfomani

Anm.: Tidigare Sexberoende. Ändrad 2024-02-20.

Anm.: Tidigare även Hypersexualitet. Borttagen 2024-02-20.

Sexualetik (+SAO)

Se-hänvisning från: Sexualitet—etik och moral

Se-hänvisning från: Sexualliv—etik och moral

Sexualitet (+SAO)

Relaterad term: Sexologi

Sexliv (Ändring)

Se-hänvisning från: Sex

Se-hänvisning från: Sexualliv

Underordnad term: Cybersex

Underordnad term: Föräktenskapliga sexuella relationer

Underordnad term: Gruppsex

Underordnad term: Telefonsex

Relaterad term: Sexleksaker

Relaterad term: Sexologi

Relaterad term: Sexualitet

Anm.: Tidigare Sexualliv. Ändrad 2024-02-20.

LCSH: Sex

LCSH: Sexual customs

Sexualrådgivning (+SAO)

Se-hänvisning från: Sexrådgivning

Relaterad term: Sexologi

Sex- och samlevnadsundervisning (Ändring)

Se-hänvisning från: Sexualundervisning

Anm.: Tidigare Sexualundervisning. Ändrad 2024-02-20.

Sexuell hälsa (Ändring)

Se-hänvisning från: Sexualhygien

Överordnad term: Sex- och samlevnadsundervisning

Relaterad term: Reproduktiv hälsa

Anm.: Tidigare Sexualhygien. Ändrad 2024-02-20.

LCSH: Sexual health

Sexuella funktionsstörningar (+SAO)

LCSH: Sexual disorders

Stamsamhällen (+SAO)

Relaterad term: Familjer

Relaterad term: Klaner

Relaterad term: Släkter

Transfobi (+SAO)

Se-hänvisning från: Intolerans mot transpersoner

Tas bort:**Familjekunskap**

Kommentar: Tas bort. Lägg Familjer.

Hermafroditism

Kommentar: Slås ihop med Intersexualisn. Om det behövs kan vi göra termen

Hermafroditism (zoologi).

Sexuella problem

Kommentar: Ersätt med mer specifik term t.ex. Sexuell hälsa, Sexuella övergrepp, Sexuella funktionsstörningar, Sexuell njutning.

Hypersexualitet

Kommentar: Tas bort. Blir se-hänvisning till Sexberoende.